

**แนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2**

Guidelines for Guidance Management in Opportunity Expansion school
under the Office of the Nakhonsawan Primary Educational Service

Area Office 2

ปนัดดา สิงห์โต¹

Panadda Singto

Received: September 28, 2020

Revised: November 08, 2020

Accepted: November 16, 2020

DOI:

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะแนว และ 2) หาแนวทางการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ แบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัญหาที่พบสูงสุดอยู่ในด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ ปัญหาด้านบริการสารสนเทศ ส่วนด้านที่มีปัญหาต่ำสุด คือ ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล 2) แนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส มีดังนี้ 2.1) ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรจัดอบรมการแนะแนวในโรงเรียน และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ แต่งตั้งคณะกรรมการในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็น

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์; Nakorn Sawan Rajabhat University

Corresponding author, e-mail: panadda8334@gmail.com, Tel. 084-3828334

รายบุคคล 2.2) ด้านบริการสารสนเทศ บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา อาชีพ ความรู้ต่าง ๆ ให้กับนักเรียน และควรมีการจัดสรรงบประมาณติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในโรงเรียน 2.3) ด้านบริการให้คำปรึกษา ควรจัดอบรมให้กับครูและบุคลากร เกี่ยวกับจิตวิทยาการแนะแนวและวิธีการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และการแนะแนวมาให้คำปรึกษาแก่นักเรียน จัดให้มีห้องส่วนตัวสำหรับการให้คำปรึกษา 2.4) ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล จัดหารายได้ระหว่างเรียน ให้กับนักเรียน และจัดกิจกรรมในการระดมทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้กับนักเรียน จัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อ แนะแนวอาชีพเพื่อช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการเรียน และประกอบอาชีพตรงตามความสามารถของตนเอง 2.5) ด้านบริการติดตามผล มีการติดตามผลการเข้าศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนหลังสำเร็จการศึกษาและนำผลจากการติดตามมาวิเคราะห์เพื่อนำมาพัฒนาส่งเสริมนักเรียน

คำสำคัญ: การบริหารงานแนะแนว, โรงเรียนขยายโอกาส, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

Abstract

The objectives of this research paper were 1) to study the problems of guidance management and 2) to find the guidelines of the guidance administration in Opportunity Expansion Schools. The sample groups used in the research were 248 school administrators and teachers in Opportunity Expansion schools. The research instrument was a questionnaire with the confidence at 0.99. The statistics used were frequency, percentage, mean and standard deviation. There was a focus group discussion with 7 experts using descriptive content analysis techniques as well. The results of the research were as follows: 1) the problems of the guidance administration in the Opportunity Expansion Schools were at a high level. As considering each aspect, it was found that the most common problems were in the field of individual student information survey services followed by information services. The least problematic aspect was personal placement service, 2) the guidelines of guidance administration in Opportunity Expansion Schools were as follows: 2.1) in the aspect of individual student information survey service, training

and guidance in schools should be organized, there should be a workshop and appointment of committee to collect student information individually, 2.2) in the aspect of information services, there should be a service of educational information, career, general knowledge to students, meanwhile budget should be allocated to install high-speed internet in the schools, 2.3) in the aspect of consulting services, it should provide training for teachers and staff on guidance psychology, how to counsel students, invite a specialist in psychology and guidance to counsel students, provide a private room for consultation, 2.4) in the aspect of person placement service, it should procure income while studying for students, organize fundraising activities from various agencies for students, provide further education guidance, career guidance to help students for guiding their studies and for working as a career according to their abilities, 2.5) in the aspect of follow-up services, the results of the students' admission and career after graduation were followed up and the results from the follow-up were analyzed to develop and promote students.

Keywords: Guidance Management, Opportunity Expansion School, Office of the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

สังคมปัจจุบันโลกได้มีวิวัฒนาการที่ก้าวไกลในทุกด้าน ความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายนั้นได้ส่งผลถึงการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ข้อมูลมากมายที่ได้รับทั้งทางบวกและทางลบ นักเรียนเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น โดยขาดการพิจารณาไตร่ตรอง จึงมีผลกระทบที่ตามมา ซึ่งมีสาเหตุมาจากบุคคลที่ไม่รู้จักตนเอง และการเปลี่ยนแปลงของสังคมดีพอ ขาดทักษะในการคิด พิจารณา การตัดสินใจ และไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดแก้ปัญหา ตัดสินใจ มีเป้าหมาย วางแผนในการดำเนินชีวิตในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพและการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้ผู้รู้จัก เข้าใจนักเรียนเพื่อช่วยเหลือในการจัดบริการและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จะเห็นได้ว่าการแนะ

แนวมีความสำคัญ เป็นกลไกที่ช่วยในการพัฒนาคน และแก้ไขปัญหาโดยการให้คำปรึกษา เพื่อให้ นักเรียนสามารถค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจเพื่อมีคุณลักษณะพื้นฐานในการ ประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ เพราะฉะนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างแท้จริง ซึ่งผู้บริหารถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะ ส่งเสริมให้งานแนะแนวประสบผลสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะผู้บริหารคือผู้นำที่มีอำนาจสูงสุดใน โรงเรียน จึงถือว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดของการบริหารจัดการงานแนะแนวใน โรงเรียน

จากบริบทของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ซึ่งมีการบริหารงานแนะแนวที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ และไม่ชัดเจน นอกจากนี้ โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ไม่มีครู ที่ จบการศึกษาทางด้านจิตวิทยาการแนะแนวโดยเฉพาะ มีเพียงครูในวิชาเอกต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ รับผิดชอบงานในส่วนงานแนะแนว ซึ่งส่งผลให้การบริหารงานแนะแนวไม่ประสบความสำเร็จ เท่าที่ควร และจากข้อมูลจากสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 พบว่า นักเรียนมีปัญหาในการออกกลางคันซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายปัญหา ได้แก่การสมรส การอพยพตาม ผู้ปกครอง และการทะเลาะวิวาทครอบครัว นอกจากนี้ยังพบปัญหาเนื่องเด็กด้อยโอกาสในกรณีต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ปัญหาเด็กกำพร้า ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง ปัญหาเด็กต้อง ทำงานหาเลี้ยงตนเอง และครอบครัว และปัญหาสืบเนื่องจากนักเรียนกำลังเติบโตก้าวเข้าสู่วัยรุ่น ทำให้เกิดปัญหาการทะเลาะวิวาท การหนีเรียน การติดสารเสพติด และมีความประพฤติน่าเกลียด ต้อง ตามระเบียบของโรงเรียน ซึ่งจากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นอาจจะส่งผลการออกกลางคันของ นักเรียนมากขึ้น หากนักเรียนไม่ได้รับการแนะแนว และให้คำแนะนำที่ถูกต้อง เหมาะสมดังนั้น โรงเรียนขยายโอกาส จึงจำเป็นต้องวางแผนการและปรับปรุงระบบ การดำเนินงานแนะแนวให้เกิด ประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 บริการ 1 บริการสำรวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคล 2 บริการสนเทศ 3 บริการให้คำปรึกษา 4 บริการจัดวางตัวบุคคล 5 บริการติดตามและประเมินผล โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 42 คน ครูและบุคลากร จำนวน 206 คน รวมทั้งสิ้น 248 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติคุณภาพเครื่องมือ (IOC) ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์เนื้อหา มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยนำผลมาสรุปจากการวิเคราะห์ขั้นตอนที่ 1 มากำหนดหัวข้อการสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยนำปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สูงสุด 3 อันดับแรกของแต่ละด้านมาสร้างเป็นแนวทางการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน และนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอผลการวิจัยเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคล รองลงมา คือ ด้านบริการสารสนเทศ ตามด้วยปัญหาด้านบริการติดตามและประเมินผล และด้านบริการให้คำปรึกษาตามลำดับ ส่วนด้านที่มีปัญหาต่ำสุด คือด้านบริการจัดวางตัวบุคคล ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านได้ผลดังนี้

1.1 ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคล

ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การจัดให้มีการ

ดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียน รองลงมาคือ การจัดทำเอกสารแบบบันทึกข้อมูลในการสำรวจข้อมูล และปัญหาของนักเรียน และอันดับที่สาม คือ การสำรวจและรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามแบบบันทึกข้อมูล

1.2 ด้านบริการสนเทศ

ปัญหาการบริหารจัดการงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านบริการสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การร่วมมือของบุคคลภายนอกโรงเรียนในการให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน รองลงมา คือ การจัดข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา อาชีพ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักเรียน และสังคม และอันดับที่สาม คือ การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ที่เป็นระบบ ระเบียบ ทันสมัย เหมาะสมกับนักเรียนในโรงเรียน

1.3 ด้านบริการให้คำปรึกษา

ปัญหาการบริหารจัดการงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านบริการให้คำปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยเหลือ รับฟัง และให้กำลังใจนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน และอันดับที่สาม คือ การติดตามและประเมินผลการให้คำปรึกษานักเรียนที่เข้ามาขอรับคำปรึกษา

1.4 ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล

ปัญหาการบริหารจัดการงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา การหารายได้ระหว่างเรียน กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ฯลฯ รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสในการเรียน และประกอบอาชีพตรงตามความสามารถของตนเอง และอันดับที่สาม คือ การใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการกระตุ้น ส่งเสริมและให้กำลังใจนักเรียนในการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเอง

1.5 ด้านบริการติดตามและประเมินผล

ปัญหาการบริหารจัดการงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านบริการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การติดตามผลการเข้าศึกษาต่อ

ของนักเรียน การประกอบอาชีพของนักเรียน หลังสำเร็จการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนในการดำเนินงานด้านบริการติดตามผล และอันดับที่สาม คือ การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านบริการติดตามผล และนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน

2. แนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีดังนี้

2.1 ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคล

1) ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ถึงวัตถุประสงค์ของการเยี่ยมบ้านนักเรียนก่อนการดำเนินงาน และกำหนดให้ครูประจำชั้น ดำเนินการเยี่ยมบ้านจากปีการศึกษาละ 1 ครั้งเป็นภาคเรียนละ 1 ครั้ง และกำกับติดตามการเยี่ยม บ้านนักเรียนให้ครบทุกคน มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอสำหรับการเยี่ยมบ้านให้กับครูประจำ ชั้น

2) สถานศึกษาควรส่งบุคลากรเข้าอบรมการแนะแนวในโรงเรียน เพื่อให้มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแนะแนว จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดขอบข่าย ใน การจัดทำเอกสาร และควรมีการกำกับติดตามการรายงานผลการจัดทำเอกสารแบบบันทึกข้อมูลใน การสำรวจข้อมูลและปัญหาของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3) โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโดยตรงในการเก็บ รวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูลนักเรียนใน ระบบสารสนเทศ และวิธีการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการสำรวจและการรวบรวมข้อมูลนักเรียนให้แก่ บุคลากรที่รับผิดชอบ นำผลการสำรวจ และข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มาแปลผลเป็นข้อมูล สารสนเทศ เพื่อให้สะดวกต่อการใช้งาน และมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านบริการสารสนเทศ

1) โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่าง ชัดเจน ในการประสานงานกับบุคคลภายนอกที่จะมาให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน ประสานงานและสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เพื่อเข้ามาให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน

2) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการจัดข้อมูลข่าวสารด้าน การศึกษา อาชีพ ความรู้ต่าง ๆ ให้กับนักเรียน และวางแผนสำรวจความต้องการและความสนใจของ นักเรียน จัดให้มีการรวบรวมข้อมูลข่าวสารในด้านการศึกษา อาชีพ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของ

นักเรียน และสังคม จากแหล่งสารสนเทศ ที่ทันสมัย และตรงกับความต้องการของนักเรียน และควรมีการจัดสรรงบประมาณในการติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีแหล่งสืบค้นที่มีคุณภาพ

3) โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโดยตรงในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียน มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่มีความทันสมัย ง่ายต่อการสืบค้น และควรจัดให้มีห้องสำหรับสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ

2.3 ด้านบริการให้คำปรึกษา

1) ควรจัดอบรมให้กับครูและบุคลากร เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับจิตวิทยา การแนะแนว และวิธีการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ควรมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และการแนะแนวมาให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีห้องสำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล

2) โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องที่คล้ายคลึงกัน หรือมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องเดียวกัน จัดให้มีห้องสำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน เพื่อความเป็นส่วนตัวของนักเรียนในการมาขอคำปรึกษาหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปัญหาต่าง ๆ

3) ครูควรบันทึกผลการให้คำปรึกษาไว้เพื่อเป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษาต่อไป และมีแบบประเมินผลที่หลากหลาย มีการติดตามและส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาหากเป็นปัญหาที่โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการได้ มีการติดตามและประเมินผลการให้คำปรึกษานักเรียนที่เข้ามาขอรับคำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ

2.4 ด้านการจัดวางตัวบุคคล

1) โรงเรียนควรจัดให้มีการสำรวจความจำเป็นในด้านทุนการศึกษาและปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของนักเรียน ควรมีการจัดหารายได้ระหว่างเรียน หรืองานเสริมให้กับนักเรียน เช่น การสอนให้นักเรียนทำขนมแล้วนำไปขายเป็นรายได้เสริม และจัดกิจกรรมในการระดมทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ สำหรับเป็นทุนการศึกษา ให้กับนักเรียน

2) โรงเรียนควรจัดให้มีการวัดความสามารถและความถนัดของนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านที่นักเรียนถนัด จัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อ แนะนำอาชีพ และจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ในอาชีพต่าง ๆ โดยประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อมาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพนั้นโดยตรง เพื่อช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการเรียน และประกอบอาชีพตรงตามความสามารถของตนเอง

3) โรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการให้คำแนะนำ การส่งเสริมและให้กำลังใจนักเรียน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาเทคนิคที่เหมาะสมกับนักเรียน และใช้เทคนิคที่หลากหลายในการกระตุ้น ส่งเสริมและให้กำลังใจนักเรียนในการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเอง

2.5 ด้านบริการติดตามผล

1) โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานโดยตรง และมีการติดตามที่เป็นระบบ มีการติดตามผลการเข้าศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียน หลังสำเร็จการศึกษา และนำผลจากการติดตามการเข้าศึกษาต่อ การประกอบอาชีพของนักเรียน หลังสำเร็จการศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อนำมาพัฒนาส่งเสริมนักเรียนต่อไป

2) ผู้บริหารควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรในโรงเรียน และตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานด้านบริการติดตามผล มีการประสานงานให้บุคลากรในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านบริการติดตามผล มีการสนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในการดำเนินงานด้านบริการติดตามผล เช่น การให้งบประมาณสนับสนุนสื่อ เครื่องมือ เอกสาร หรือการอบรมให้ความรู้

3) โรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับเทคนิควิธีการติดตามผล และประเมินผลที่หลากหลาย เป็นระบบ จัดให้มีการกำกับติดตามการใช้เทคนิคและวิธีการติดตามในการดำเนินงานด้านการติดตามผล และนำผลที่ได้จากการติดตาม มาพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากงานบริการทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ บริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสารสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล ยังขาดการปฏิบัติที่จริงจัง เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัดทำเอกสารแบบบันทึกข้อมูล การสำรวจและรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลตามแบบบันทึกข้อมูล การร่วมมือของบุคคลภายนอกโรงเรียนในการให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน การจัดข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา อาชีพ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักเรียน และสังคม และโรงเรียนขาดการติดตามผลในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน หรือการ

ประกอบอาชีพของนักเรียน หลังสำเร็จการศึกษาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเขาวนาอมรสง์เจริญ (2553) พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียน ด้านบริการสนเทศ และด้านบริการติดตามผล

1.1 ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่าข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดทำมีการดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียนนั้น ไม่ได้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการเยี่ยมบ้านเท่าที่ควรส่งผลให้การเยี่ยมบ้านนักเรียนนั้นไม่ได้ดำเนินการทุกหลังคาเรือน หรือนำข้อมูลเดิมมาใช้ในการรายงานผล อีกประการหนึ่ง คือ ทางโรงเรียนไม่มีการจัดงบประมาณที่ใช้สำหรับการเยี่ยมบ้านนักเรียนให้กับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา อีกทั้งครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ที่จบการศึกษาด้านการแนะแนวโดยตรงนั้นมีน้อย และครูที่รับหน้าที่ในการดำเนินงานแนะแนวไม่ได้จบการศึกษาด้านการแนะแนวทำให้ขาดความรู้ และทักษะในการจัดทำเอกสารแบบบันทึกข้อมูลในการสำรวจข้อมูลและปัญหาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของผกา มาศ เพ็ญฟู (2558) พบว่า (1) สภาพการดำเนินงานแนะแนวโดยภาพรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานีพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ด้านบริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

1.2 ด้านบริการสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การร่วมมือของบุคคลภายนอกโรงเรียนในการให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มีการประสานการ ติดต่อขอความร่วมมือกับบุคคลกรภายนอกโรงเรียนน้อย ส่วนใหญ่เน้นการดำเนินเพียงแ่งงานภายในโรงเรียน ไม่มีการสำรวจและการวางแผนในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ และง่ายต่อการสืบค้นให้กับนักเรียน ทำให้การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ไม่เป็นระบบ ระเบียบ ไม่ทันสมัย และไม่เหมาะสมกับนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภาติ ชุมนนท์ (2552) พบว่า บริการสารสนเทศประกอบด้วย 5 รายการ เช่นปรับปรุงข้อมูลของเครือข่ายให้เป็นปัจจุบันประสานงานกับสถานประกอบการเกี่ยวกับข้อมูลการประกอบอาชีพ เช่นแผนพับหรือวารสาร อยู่ในระดับมาก

1.3 ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านบริการให้คำปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่าข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยเหลือ รับ

ฟัง และให้กำลังใจนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสาเหตุน่าจะเกิดจากการที่ครูผู้รับหน้าที่ในการให้คำปรึกษามีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาน้อย และไม่ได้จบการแนะแนวโดยตรง ทำให้ขาดทักษะ เทคนิควิธี ในการให้คำปรึกษา ไม่มีการติดตามผล และประเมินผลนักเรียนที่มาขอคำปรึกษาอย่างจริงจัง ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตนพร บรรจง (2554) พบว่า ปัญหาการให้คำปรึกษามีปัญหาอาจเป็นเพราะครูที่ทำหน้าที่แนะแนวไม่มีวุฒิทางแนะแนวโดยตรงทำให้ขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา

1.4 ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา การหารายได้ระหว่างเรียน กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ฯลฯ ซึ่งสาเหตุอาจจะเกิดจากโรงเรียนขยายโอกาส ส่วนใหญ่ไม่มีทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา อีกสาเหตุอาจเป็นเพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้มีการจัดกิจกรรมสำหรับการหารายได้ระหว่างเรียนให้กับนักเรียน รวมถึงการใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการกระตุ้น ส่งเสริมและให้กำลังใจนักเรียนในการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปทุม มหาปราบ (2557) พบว่า การจัดหาเงินมาให้บริการจัดวางตัวบุคคลมีสาเหตุมาจากไม่มีบุคลากรสำหรับติดต่อประสานงานในการจัดหาทุน

1.5 ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านบริการติดตามผล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การติดตามผลการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน การประกอบอาชีพของนักเรียน หลังสำเร็จการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครู ยังมีการวางแผนงานในการติดตามผลนักเรียนที่ไม่ชัดเจน และมีการติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาที่ไม่สม่ำเสมอ ขาดการบันทึกข้อมูลการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพของนักเรียนหลังจบการศึกษา ขาดการประสานงานให้บุคลากรในโรงเรียนในเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านบริการติดตามผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปทุม มหาปราบ (2557) พบว่า ครูแนะแนวมีปัญหาเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาการว่างงานของศิษย์เก่าการติดตามผลการศึกษาต่อของนักเรียนการติดตามผลนักเรียนที่การขาดเรียนบ่อยการติดตามและประเมินผลนักเรียนนักศึกษาที่ลาออกจากการศึกษาระหว่างปีการศึกษา ส่วนใหญ่ติดตามผลนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ ติดตามผลนักเรียนที่มารับบริการให้ คำปรึกษาเฉพาะรายที่มีปัญหารุนแรงการจัดบริการติดตามผลส่วนใหญ่ใช้วิธีการสัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนจบไป แล้วการจัดครูออกไปเยี่ยมบ้านนักเรียนซึ่งมีปัญหาเนื่องจากครูไม่มีเวลาว่าง

2 แนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

2.1 ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล พบแนวทางที่ควรดำเนินการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งบุคลากรเข้าอบรมการแนะแนวในโรงเรียน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแนะแนว จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดขอบข่าย ในการจัดทำเอกสาร และควรมีการกำกับติดตามการรายงานผลการจัดทำเอกสารแบบบันทึกข้อมูลในการสำรวจข้อมูลและปัญหาของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโดยตรง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูลนักเรียนในระบบสารสนเทศ และวิธีการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการสำรวจและการรวบรวมข้อมูลนักเรียนให้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบ นำผลการสำรวจ และข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มาแปลผลเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้สะดวกต่อการใช้งาน และมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการเยี่ยมบ้านนักเรียนก่อนการดำเนินงาน และกำหนดให้ครูประจำชั้นดำเนินการเยี่ยมบ้านจากปีการศึกษาละ 1 ครั้ง เป็นภาคเรียนละ 1 ครั้ง และกำกับติดตามการเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอสำหรับการเยี่ยมบ้านให้กับครูประจำชั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศุภกาญจน์ เผยแพร่ (2553) พบว่า ควรมีการใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยจัดกิจกรรมการวางแผนและการเตรียมงาน การปฏิบัติงานที่วางไว้ และการสรุปผลหลังการปฏิบัติ ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการแนะแนวด้านเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพิ่มมากขึ้น

2.2 ด้านบริการสารสนเทศ พบแนวทางที่ควรดำเนินการ คือ โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ในการประสานงานกับบุคคลภายนอกที่จะมาให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน ประสานงานและสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกเพื่อเข้ามาให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน การจัดข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา อาชีพ ความรู้ต่าง ๆ ให้กับนักเรียน และวางแผนสำรวจความต้องการและความสนใจของนักเรียน รวมถึงการจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลข่าวสารในด้านการศึกษา อาชีพ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักเรียน และสังคม จากแหล่งสารสนเทศ ที่ทันสมัย และตรงกับความต้องการของนักเรียน และควรมีการจัดสรรงบประมาณในการติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีแหล่งสืบค้นที่มีคุณภาพ มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่มีความทันสมัย ง่ายต่อการสืบค้น และควรจัดให้มีห้องสำหรับสืบค้นข้อมูล

สารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของผกามาศ เฟื่องฟู (2558) พบว่า ควรให้บริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตให้เพียงพอในการสืบค้นข่าวสารต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ สังคมปัจจุบันมีระบบสืบค้นข้อมูล ICT มีระบบแนะแนวทางอินเทอร์เน็ตส่งเสริมการแนะแนวอาชีพโดยจัดหาและเปิดให้หน่วยงานภายนอก มาแนะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้เกิดกับนักเรียน

2.3 ด้านบริการให้คำปรึกษา พบแนวทางที่ควรดำเนินการ คือ โรงเรียนควรจัดอบรมการแนะแนวให้กับครูและบุคลากร เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับจิตวิทยา การแนะแนว และวิธีการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ควรมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และการแนะแนว มาให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีห้องสำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล และควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องที่คล้ายคลึงกัน หรือมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องเดียวกัน และครูควรบันทึกผลการให้คำปรึกษาไว้เพื่อเป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษาต่อไป มีแบบประเมินผลที่หลากหลาย มีการติดตามและส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาหากเป็นปัญหาที่โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการได้ มีการติดตามและประเมินผลการให้คำปรึกษานักเรียนที่เข้ามาขอรับคำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิไลย์ ทุมแต้ม (2556) พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน ควรจัดให้มีห้องแนะแนวอย่างเป็นสัดส่วน เพื่อให้ครูแนะแนวได้ใช้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษา และใช้เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การศึกษา อาชีพ และการปรับตัว ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2.4 ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล พบแนวทางที่ควรดำเนินการ คือ โรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการให้คำแนะนำ การส่งเสริมและให้กำลังใจนักเรียน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาเทคนิคที่เหมาะสมกับนักเรียน และใช้เทคนิคที่หลากหลายในการกระตุ้น ส่งเสริมและให้กำลังใจนักเรียนในการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเอง และควรจัดให้มีการสำรวจความจำเป็นในด้านทุนการศึกษาและปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของนักเรียน ควรมีการจัดหารายได้ระหว่างเรียน หรืองานเสริมให้กับนักเรียน และจัดกิจกรรมในการระดมทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ สำหรับเป็นทุนการศึกษา ให้กับนักเรียน ควรจัดให้มีการวัดความสามารถและความถนัดของนักเรียน เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านที่นักเรียนถนัด จัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อ แนะนำอาชีพ และจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ในอาชีพต่าง ๆ โดยประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อมาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพนั้นโดยตรง เพื่อช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการเรียน และประกอบอาชีพตรงตามความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของเกศรา น่องคินิจ (2560) พบว่า ซึ่งได้ให้เสนอแนวทางการบริหารงานแนะแนวด้าน

การจัดวางตัวบุคคลไว้ว่าควรให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเลือกเรียนในสิ่งที่ชอบและถนัด มีการคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับทุนการศึกษาและทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีการจัดแนะแนวการศึกษาต่อในสายอาชีพให้กับนักเรียน มีการจัดหางานพิเศษ กิจกรรมสร้างรายได้ระหว่างเรียนให้กับนักเรียน

2.5 ด้านบริการติดตามผล พบแนวทางที่ควรดำเนินการ คือ โรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับเทคนิควิธีการติดตามผล และประเมินผลที่หลากหลาย เป็นระบบ ผู้บริหารควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรในโรงเรียน และตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานด้านบริการติดตามผล มีการประสานงานให้บุคลากรในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านบริการติดตามผล มีการสนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในการดำเนินงานด้านบริการติดตามผล และมีการติดตามผลที่เป็นระบบ มีการติดตามผล การเข้าศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียน หลังสำเร็จการศึกษา และนำผลจากการติดตามการเข้าศึกษาต่อ เพื่อนำมาพัฒนาส่งเสริมนักเรียนต่อไป มีการกำกับติดตามการใช้เทคนิค และวิธีการติดตาม ในการดำเนินงานด้านการติดตามผล และนำผลที่ได้จากการติดตาม มาพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอนรรฆ ตปนีย์ (2563) พบว่า โรงเรียนจะต้องจัดทำบัญชีศิษย์เก่าในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และปีที่ 3 เพื่อใช้ในการติดตามผลการศึกษาต่อการทำงานการประสบความสำเร็จของนักเรียน อีกทั้งจัดทำช่องทางให้ศิษย์เก่ารับรู้ข่าวสารของโรงเรียนเพื่อประโยชน์ในการทำกิจกรรม และมีการนำข้อผิดพลาดในการดำเนินงานแนะแนวมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานดียิ่งขึ้นไป

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส ในด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาส่งบุคลากรเข้าอบรมการแนะแนวในโรงเรียน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแนะแนว และจัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) จัดการติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในโรงเรียน และควรมีการให้คำปรึกษาผ่านสื่อสังคมมีเดีย เพื่อความสะดวกและความเป็นส่วนตัวของนักเรียน จัดการติดตามผลการศึกษาต่อของนักเรียนที่จบการศึกษาผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook Line ฯ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สถานศึกษาควรกำหนดกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการเยี่ยมบ้านนักเรียนก่อนการดำเนินงานและให้ครูประจำชั้นดำเนินการเยี่ยมบ้านจากปีการศึกษาละ 1 ครั้ง เป็นภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการกำกับติดตามการเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคนและจัดสรรงบประมาณสำหรับการเยี่ยมบ้านให้เพียงพอ
2. สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายในการสนับสนุนระบบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้นักเรียนมีแหล่งสืบค้นที่มีคุณภาพ มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่มีความทันสมัยต่อการสืบค้น และควรจัดให้มีห้องสำหรับสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ
3. สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายในการจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านที่นักเรียนถนัด จัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อ แนะนำอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรมีการจัดอบรมหลักสูตรการแนะแนวในสถานศึกษาให้กับบุคลากรในโรงเรียน
2. ด้านบริการสารสนเทศ โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ในการประสานงานกับบุคคลภายนอกที่จะมาให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ
3. ด้านบริการให้คำปรึกษา โรงเรียนควรจัดให้มีห้องสำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน และควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องที่คล้ายคลึงกัน หรือมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องเดียวกัน
4. ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล โรงเรียนควรจัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อ แนะนำอาชีพ และจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ในอาชีพต่าง ๆ
5. ด้านบริการติดตามผล โรงเรียนควรมีการติดตามผลการเข้าศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียน หลังสำเร็จการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- เกศรา นื่องคณี. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานแนะแนวโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. *วารสารการบริหารและทิศทางการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(1), 129-130.

- เขาวนา อมรสง่เจริญ. (2553). *การบริหารงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครนนทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ปทุม มหาปราบ. (2557). *การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*, 1(1), 37-45.
- ผกามาศ เพ็องฟู. (2558). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภาคี ชุนนนท์. (2553). *การศึกษาแนวทางการบริหารงานแนะแนวโดยสร้างเครือข่ายของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รัตน์พร บรรจง. (2554). *ปัญหาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสระแก้ว*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิสัย ทุมแต่้ม. (2556). *การดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครพนม*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ศุภกาญจน์ เพ็ญทัย. (2553). *การพัฒนาการดำเนินงานแนะแนวโรงเรียนโพธารามพิทยาคม อำเภอนोनสูง จังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนรรฆ ตปนิย์. (2559). *การดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย 2 หลวงพ่อเงินอนุสรณ์*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยศิลปากร.